

Noi tehnologii în energie: Pretul si valoarea energiei

Doa evenimente concurente își disputa întâietatea în aceasta perioada, fiecare într-un stil belicos, propriu acestor meleaguri, plin de presupuneri si comentarii neprofesioniste, scrie Corneliu Bodea, presedintele Centrului Român al Energiei si CEO al Adrem, în cadrul proiectului "Noi tehnologii în energie", derulat de AGERPRES.

"Este vorba, ati ghicit, de criza politica si cresterea preturilor energiei. Deopotriiva efecte ale greselilor politice, fiecare cu componenta sa minimal obiectiva si preponderent subiectiva, anima spiritele post-factum si concentreaza eforturile în administrarea de paleative fara niciun efect concret în tratamentul cauzelor. Am sa ma refer în continuare la preturile energiei, politica fiind departe atât de sufletul meu, cât si de competente", arata Bodea.

Daca definim ca pretul este un element de piata ce reprezinta costul unei marfi la care se adauga alte componente, ce în final trec prin lupta nemiloasa cu competitia pentru a-si determina masura finala, valoarea este definita ca masura aceluiasi obiect, serviciu, privita dinspre consumator, valoarea de utilizare. Bodea a specificat acest lucru pentru a face o distinctie importanta ce ne ajuta sa înțelegem ca pretul acestui produs are loc sa creasca mult mai mult decât suntem pregatiti sa acceptam.

"Valoarea (în sensul dat de noi aici) pe care energia o are în viata noastra de astazi este greu estimabila. Orice am putea atinge ca obiect în jurul nostru, sau gândi ca serviciu, are la baza nevoia de energie. Filosofic vorbind, nu ar trebui sa ne mire acest lucru având în vedere ca însusi Universul exista tranzactionând în chip misterios aceeasi energie. Siguranta, confortul, existenta noastra în lumea pe care ne-am desenat-o se bazeaza pe acest element fundamental ce nu se creeaza si nu se distruge, ci numai se transforma asa cum ne învata Feynman. Cu scuze pentru aceasta incursiune superficiala si neautorizata în metafizica, cred ca acum ne este destul de clar ca, din punct de vedere al valorii sale, energia ne poate oferi surprize mari în viitor din punct de vedere al pretului sau", precizeaza presedintele CRE.

El spunea în articole anterioare ca motivul pentru care am ajuns aici, adica în momentul în care am constatat ca modul în care am înțeles sa exploatam resursele energetice ale planetei nu este sustenabil si ne conduce la afectarea climei planetare, este reprezentat în principal de faptul ca atunci când am construit pretul energiei, am facut abstractie de costul resursei în sine (în general fosile), evaluând-o pe baza costurilor de exploatare, fara sa tinem seama de o valoare intrinseca a acesteia. Desigur ca acest fapt a facut posibila dezvoltarea fulminanta a societatii începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea. Poate ca nu exista alta solutie inteligenta, dar acum trebuie sa platim creditul.

"Îndraznesc sa afirm ca deceniul pe care-l traим va fi cu siguranta deceniul tranzitiei energetice, deceniul încordarii dureroase pentru transformarea modului în care ne-am obisnuit sa ne raportam la energie. Din pacate nu este o încordare asumata si de aceea am numit-o dureroasa. Cresterea abrupta a preturilor la energie este o metoda de a pune aceasta tranzitie pe cheltuiala tuturor si efectele neplacute ale acesteia se vor manifesta în bugetul fiecaruia, în scaderea dinamicii economice, în necesitatea cresterii responsabilitatii în utilizarea acestei resurse. Provocarea tranzitiei nu este de natura economica sau tehnologica, ci de natura politica. Sub presiunea cresterii preturilor la energie, dar si la toate produsele care depind de aceasta, prin presiunea asupra economiei si generarea de somaj, guvernele lumii vor trebui sa gaseasca solutiile politice pentru a angaja oamenii în acest efort conjugat. Nevoia de leadership este astfel mai mare decât oricând dupa cele doua mari razboaie", a continuat expertul.

El nu crede ca acest drum va fi nicidecum lin sau drept.

"Sunt convins de faptul ca vor exista împotmoliri, critici si multe ocolisuri. Din pacate, asa cum o arata toate

rapoartele, schimbarile climatice si efectele lor vor constitui un stimulent suficient pentru a reveni si finaliza aceasta tranzitie.

Nu cred nici ca tranzitia spre o economie responsabila fata de mediu se va produce în urmatorii zece ani, dar cred ca acestia sunt determinanti pentru ca obiectivele majore sa fie atinse dupa 2050", a aratat Bodea.

Reprezentantul Adrem este constient de faptul ca saracia energetica afecteaza înca o mare parte a populatiei globului, chiar si de faptul ca aproximativ 13% din aceasta nu are acces la electricitate. Este de aceea convins de faptul ca economiile bogate vor trebui sa conduca în acest efort global si ca pretul va trebui platit tinând cont de nivelul de trai al fiecaruia, precum si ca accesul la energie va trebui garantat.

"Desigur ca ideal ar fi ca acest efort global, asa cum l-am numit, sa fie si asumat global si coordonat ca atare. Daca masurile ar fi aliniate si contributia la suportarea costurilor acestei tranzitii ar fi distribuita corect din punct de vedere social, durerea despre care vorbeam mai sus ar fi suportabila si acceptanta tranzitiei mai buna si deci si atingerea obiectivelor mai rapida. Sunt sigur ca se pot emite critici si sustine diverse teorii conspirationiste în legatura cu schimbarile climatice, cu motivele cresterii preturilor si implicatiile economico-politice ale acestora. Pâna atunci, cetateanul român va suporta preturi duble la electricitate începând din aceasta iarna si preturi probabil mai mult decât duble la gaz. Este cazul de îngrijorare si de implicare în directia consumului responsabil si a investitiilor în cresterea eficientei energetice. A venit timpul sa platim respectul cuvenit unei forme a materiei care sta la baza existentei noastre si a tot ceea ce vedem, simtim sau cunoastem", a mai spus el.

Potrivit acestuia, a venit însa si timpul pentru ca cei ce ne conduc sa înțeleaga ca o astfel de provocare necesita efort concertat pe termen lung si ca una dintre caracteristicile de baza ale leadership-ului este aceea de a putea dezvolta si implementa proiecte care îti depasesc temporal mandatul, poate chiar speranta de viata si care nu reprezinta un avantaj imediat material sau politic pentru tine sau cei apropiati. "Cunoasteti astfel de oameni în viata politica de astazi?", s-a întrebat el.

"242 este numarul victimelor inundatiilor din Europa de vest din vara aceasta, iar pagubele depasesc 10 miliarde de euro, tarile cele mai afectate fiind Germania, Belgia, Franta, Olanda. Banuiesc ca amenajarile cursurilor de apa în aceste tari respectau cele mai noi norme si masurile luate de autoritati au fost exemplare. Acest accident ce are la baza fara doar si poate schimbarile climatice ce provoaca limitele celor mai bine dezvoltate normative bazate pe înregistrari istorice, ne arata dimensiunea potentiala a daunelor pe care acest fenomen le poate aduce. Avem, ca întotdeauna, alternativa de a astepta si de a nu crede, sau aceea de a asculta ratiunea si de a ne implica inteligent în acest efort, de a lasa o casa solida si curata celor ce ne urmeaza ca locatari", a conchis Bodea.